

АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Царице Милице 1
11000 Београд

На основу члана 65. став 1. и члана 50. став 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције и члана 35. став 2. Закона о финансирању политичких активности, подносим

ПРИЈАВУ

Против:

Политичке странке Српска напредна странка са седиштем у Београду, Улица Палмира Тољатија бр. 5, III спрат, 11070 Нови Београд и одговорног лица у политичкој странци,

Због постојања сумње да су поступили супротно одредбама:

- **Члана 23. Закона о финансирању политичких активности** и евентуално неког другог члана истог закона

Теодоре Бељић Живковић, помоћника директора за образовну и научно-истраживачку делатност Клиничко-болничког центра "Звездара" – Београд, директора Клинике за интерне болести КБЦ Звездара и ванредног професора на Медицинском факултету универзитета у Београду,

и

Петра Сворцана, в.д. директора Клиничко болничког центра "Звездара" - Београд,

због могуће злоупотребе службеног положаја, кршења забране финансирања политичких субјеката и сукоба интереса.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 19. маја 2020. године, на интернет страници специјализованој за дељење и размену видео – датотека "Youtube", тачније на адреси https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=I4m78zKofDk&feature=emb_title, корисника „Српска напредна странка“, објављен је рекламни видео спот који ова политичка странка користи у изборној кампањи за изборе за народне посланике заказане за 21. јун 2020. године, што се може закључити на основу заокруженог броја „1“ који симболише редни број изборне листе овог политичког субјекта на предстојећим парламентарним изборима. Спот носи назив "Током последњих неколико година много је инвестирано у здравство", а садржај се већем броју грађана дели под hashtag-ом #Vucic#SNS#Srbija#GradimoBuducnostSrbije. Наведени спот је презентован бирачима и путем друштвених мрежа које користи политичка странка Српска напредна странка.

Прегледом поменутог спота може се утврдити следеће:

- да је проф. др Теодора Бељић Живковић изјаву дала у болничком кругу Клиничко болничког центра "Звездара" – Београд (у даљем тексту: КБЦ "Звездара") обучена у службену медицинску униформу – бели лекарски мантил са грбом КБЦ "Звездара", да је поред осталог у споту изјавила "А сад ова последња Ковид инфекција је показала колико је нађем председнику важно здравље грађана. То што смо постигли фантастичне резултате, боље него у Европи, мене убеђују и да председник заиста мисли о нашем здрављу, и зато немам дилему да ћу да гласам за Српску напредну странку";
- да су у рекламном спору снимљене просторије КБЦ "Звездара" или неке друге специјализоване COVID-19 болнице и запослени у тој здравственој установи;
- да се у споту појављује снимак са првог онлајн митинга председника Александра Вучића, одржаног 16. маја 2020. године.

Чланом 23. став 2. Закона о финансирању политичких активности прописано је да је за спровођење активности у оквиру изборне кампање, политичким субјектима забрањено да користе средства буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, којима кандидати на изборима и изборним листама, као јавни функционери, државни службеници, службеници у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе или непосредно изабрана лица, располажу за потребе обављања својих службених дужности.

Ставом 3. истог члана политичким субјектима је забрањено да у току изборне кампање, изузев јавних услуга и добара додељених у складу са чланом 6. став 2. овог закона, користе друге јавне ресурсе, укључујући службене просторије, возила, вебсајтове и инвентар државних, покрајинских и локалних органа, јавних установа и јавних предузећа, осим оним јавним функционерима који користе јавне ресурсе ради заштите личне безбедности, уколико је таква употреба јавних ресурса уређена прописима из те области или одлуком служби које се старају о безбедности функционера.

Ставом 4. истог члана прописан је изузетак од горе наведеног правила. Наиме, политички субјект може да користи за изборну кампању просторије и услуге локалних органа уколико су те просторије и услуге доступне под једнаким условима свим политичким субјектима, на основу јавно доступне одлуке тих органа и организација и под условом да они могу да обезбеде коришћење просторија и услуга током изборне кампање сваком политичком субјекту који је за то правовремено исказао интересовање.

Из наведеног произлази да политичка странка Српска напредна странка није смела да, у току изборне кампање, користи службене просторије јавне здравствене установе КБЦ "Звездара", осим ако су те просторије биле доступне под једнаким условима свим политичким субјектима, на основу јавно доступне одлуке те здравствене установе и под условом да се може обезбедити коришћење тих просторија током изборне кампање сваком политичком субјекту који је за то правовремено исказао интересовање.

Свакако, може се поставити питање кршења других законских прописа и етичких кодекса у ситуацији када се јавне здравствене установе користе за снимање политичких рекламних спотова.

Истовремено поставља се питање одговорности Теодоре Бељић Живковић, помоћника директора за образовну и научно-истраживачку делатност Клиничко-болничког центра "Звездара" – Београд, директора Клинике за интерне болести КБЦ Звездара и ванредног професора на Медицинском

факултету универзитета у Београду, која своју изјаву даје у болничком кругу КБЦ "Звездара" обучена у службену медицинску униформу – бели лекарски мантил са званичним грбом КБЦ "Звездара".

Занимљиво је да Статутом КБЦ "Звездара" није предвиђено радно место помоћника директора, већ само заменика директора па предлажемо да Агенција претходно утврди да ли је пријављена функционер у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције. Уколико није, онда је неспорно да се ради о лицу запосленом у јавној служби те се мора применити одредба члана 6. став 2. Закона о запосленима у јавним службама којом је прописано да запослени, односно лице ангажовано по основу уговора ван радног односа у јавној служби које обавља послове из делатности послодавца је дужан да у обављању послова поступа политички неутрално. Такође, може се претпоставити да је ношење службене медицинске униформе са грбом КБЦ "Звездара" дозвољено само у радно време". Имајући наведено у виду, као и чињеницу да на крају спорног спота пријављена у службеној униформи, највероватније у радно време, изјављује да ће гласати за политичку странку у чијем се промотивном споту појављује, може водити закључку да је дошло до злоупотребе јавних ресурса и кршења законских одредаба о политичкој неутралности у обављању послова. Истовремено указујем и на одредбе Кодекса медицинске етике Лекарске коморе Србије којима се у члану 18. ст. 1. и 2. прописује да је забрањена злоупотреба занимања и положаја од стране лекара, као и да лекар не сме да користи лекарски позив или положај да би себи или другоме прибавио незаконит материјални добитак или другу погодност.

Одредбом чл. 29 ст. 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције прописано је да функционер не може да користи јавне ресурсе за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење јавних ресурса у сврху јавног представљања учесника у изборима и њихових изборних програма, позивања бирача да за њих гласају на изборима, односно да бојкотују изборе, као и коришћење јавних ресурса за друге видове политичких активности, као што су рад са бирачима и чланством, организовање и одржавање скупова и промоција, израда и подела рекламног материјала, брошура, лифлета и публикација, политичко оглашавање, истраживање јавног мњења, медијске, маркетиншке и консултантске услуге и спровођење обука за страначке активности, док је, према одредби ст. 4. истог члана, функционер дужан да увек недвосмислено предочи саговорницима и јавности да ли износи став органа у којем врши јавну функцију или став политичке странке, односно политичког субјекта. Такође, одредбом става 5. истог члана прописано је да функционер не може да користи јавне скупове на којима учествује и сусрете које има у својству функционера, за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење тих јавних скупова и сусрета за јавно представљање учесника у изборима и њихових изборних програма, позивање бирача да за њих гласају на одређеним изборима, односно да бојкотују изборе

Треба нагласити да се у споту користе снимци унутрашњости здравствене установе која према свему виђеном представља специјализовану COVID-19 болницу. У конкретном случају не може се рећи да се ради о раније јавно доступним и објављеним снимцима здравствених установа будући да таквих снимака није било много јер су телевизијске екипе само изузетно и уз претходну дозволу надлежних органа могле да снимају унутрашњост ових специјализованих болница. Ниједан од јавно доступних снимака не одговара снимку из спота. Такође, преузимање делова снимака других аутора, морало би изричито да буде означено у рекламном споту, због поштовања ауторских права. Најзад, из самог снимка се види да је пацијенту који лежи у болесничкој постељи прекривено лице

неком тканином, што може да указује да се не ради о правим пацијентима. Стога сматрам целисходним да пре доношења одлуке, правилно и потпуно утврдите чињенично стање, односно на који начин, у које време и на којем месту су настали снимци здравствене установе који се појављују у спорном рекламном споту. У том смислу, предлажем да Агенција прибави изјашњење од политичке странке Српска напредна странка и одговорног лица у политичкој странци.

На крају неопходно је утврдити да ли постоји одговорност **Петра Сворцана**, в.д. директора Клиничко болничког центра "Звездара" - Београд, и евентуално неких других лица, због омогућавања снимања рекламног спота у службеним просторијама здравствене установе, што би могло представљати злоупотребу службеног положаја, кршења забране финансирања политичких субјеката и сукоба интереса.

Имајући наведено у виду,

ПРЕДЛАЖЕМ

Да Агенција за борбу против корупције спроведе поступак за утврђивање повреде одредаба Закона о Агенцији за борбу против корупције и Закона о финансирању политичких активности или да обавести надлежне државне органе о повреди неког другог закона, те да након спроведеног поступка и правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, изрекне одговарајуће мере, односно да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду, као и да о о предузетим радњама и исходу поступка по пријави обавести подносиоца пријаве и јавност.

У Београду 26.05.2020. године.

Подносилац пријаве,

Павле Димитријевић

Адреса: Таковска 23, 11103 Београд,

Телефон: 011/ 24 000 62,

Електронска пошта:

pavle.dimitrijevic@crt.rs

